

# Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

## Beszterec

# Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

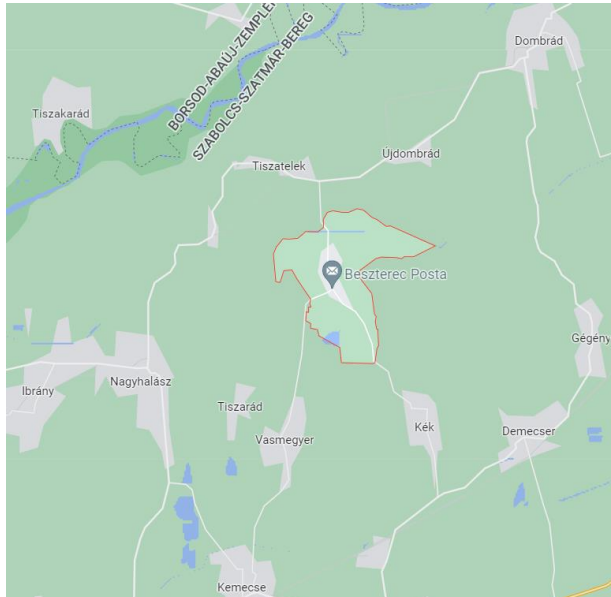
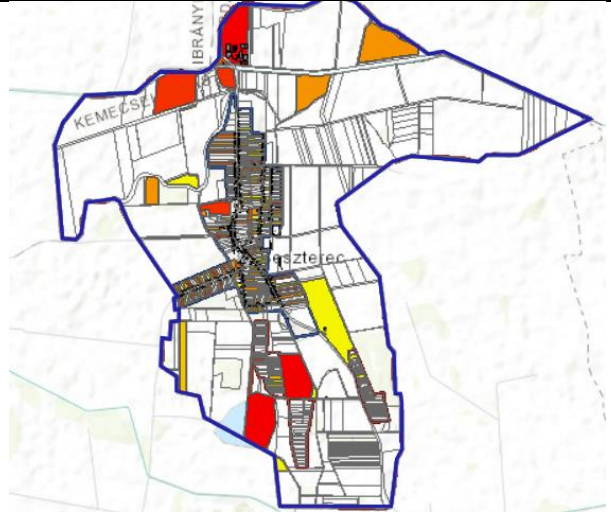
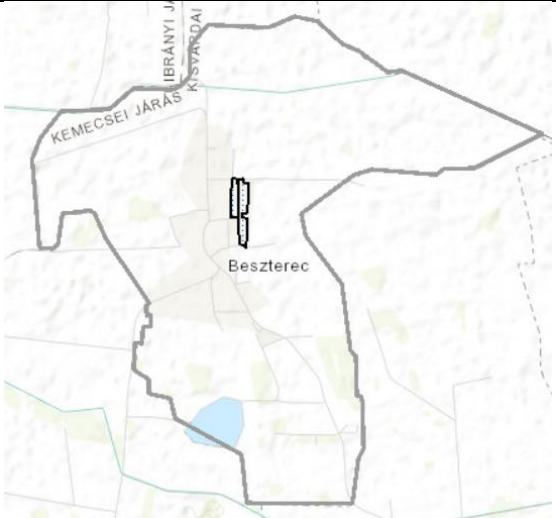
## Beszterec

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Kemecsei járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022.04.20.

	<p><b>Terület: 12 km<sup>2</sup></b> <b>Lakónépesség: 956 fő</b> <b>Jogállás: Község</b> <b>Járás: Kemecsei</b> <b>Megye: Szabolcs-Szatmár-Bereg:</b></p> <p><b>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</b></p> <p><b>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</b></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

## ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Beszterec	
Megye	Szabolcs-Szatmár-Bereg	
Járás	Kemecsei	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve	Baptista?	
Lakosságszám (2021)	931	987
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	89%	
15 év alattiak aránya (2021)	18,2%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	72%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	19%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	97%	
Lakásszám (2011)	371	
Üres lakások száma (2011)	31	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	110
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	44	
Lakások száma (2019)	371	300 lakás
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	297	kb. 260 (néhányban van kerticsap)
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	327	20% a kártyás
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	191	
WC nélküli lakások száma (2011)	116	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	65	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	979.532 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	93%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	1.800.000 Ft	magasabb
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	17	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	5	

## Tartalomjegyzék

<b>1</b>	<b>A TELEPÜLÉS LEÍRÁSA</b> .....	<b>4</b>
1.1	A TELEPÜLÉS POZÍCIÓJA .....	4
1.2	A TELEPÜLÉS SZERKEZETÉNEK LEÍRÁSA .....	8
1.3	LAKHATÁSSAL KAPCSOLATOS FEJLESZTÉSEK .....	11
1.4	AZ ÖNKORMÁNYZAT PERSPEKTÍVÁJA ÉS SZEREPVÁLLALÁSI KÉSZSÉGE A PROGRAMBAN .....	12
<b>2</b>	<b>A LAKOSSÁG HELYZETE</b> .....	<b>12</b>
2.1	FOGLALKOZTATOTTSÁG .....	12
2.2	ELÉRHETŐ SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK .....	14
2.3	SZOCIÁLIS PROBLÉMÁK: .....	14
<b>3</b>	<b>A LAKÁSÁLLOMÁNY HELYZETE</b> .....	<b>15</b>
3.1	KÖZMŰSZOLGÁLTATÁSBA BEKAPCSOLT LAKÁSOK .....	15
3.2	RENDEZETLEN TULAJDONVISZONYOK .....	15
3.3	SZÍVESSÉGI LAKÁSHASZNÁLAT .....	15
3.4	LAKÁSOK TÚLZSÚFOLTSÁGA .....	15
3.5	ELADÓ INGATLANOK SZÁMA .....	16
<b>4</b>	<b>A LAKHATÁSI BEAVATKOZÁSI TERV</b> .....	<b>16</b>
4.1	A LAKHATÁSI SZEGÉNYSÉG FŐ PROBLÉMÁI .....	16
4.2	FŐ BEAVATKOZÁSI IRÁNYOK KIJELÖLÉSE ÉS PRIORIZÁLÁSI SZINTEK LEÍRÁSA .....	18
4.3	BÉRLAKÁSFEJLESZTÉS BEAVATKOZÁSI TERVE .....	21
4.4	OPCIONÁLIS KIEGÉSZÍTŐ FEJEZET .....	25
<b>5</b>	<b>MELLÉKLET:</b> .....	<b>26</b>

# 1 A település leírása

Beszterec község 2023. január elseje után csatlakozik a Felzárkózó Települések programhoz. A Lakhatási Beavatkozási Terv elkészítéséhez felhasznált dokumentumok, adatbázisok: 2020.06.11-én elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP), KSH adatok, Területi Információs Rendszer (TeIR) adatai. Interjú a település polgármesterével és jegyzőjével készült 2022.06.08-án.

## 1.1 A település pozíciója

### A fejezet tartalma

*A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.*

#### 1.1.1. Térség pozíciója: távolságok

„Községünk félúton helyezkedik el Nyíregyháza és Kisvárdra között északi irányban a Rétköz közepén. Nyíregyházától ÉK-re, mintegy 28 km távolságra található település. Vasútállomása, vasúti megálló helye nincs. A tömegközlekedést a VOLÁN autóbusz járatai biztosítják. Közigazgatási területe 11,6 km<sup>2</sup>, 286 lakásban 1027-en laknak. Fő megélhetési forrás a mezőgazdaság, - az ipar és a kereskedelem elkerüli a települést.”<sup>1</sup>



Beszterec településközpont<sup>2</sup>

#### 1.1.2. Munkaerőpiaci lehetőségek

- Beszterec Község Önkormányzata közfoglalkoztatás keretében (45 fő)
- AGROVA Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
- Nyírségi Bioenergia Termelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
- Nyíregyháza: Hübner, Elektrolux, Lego (céges buszjáratok)
- Kemece (mezőgazdasági idénymunka)

<sup>1</sup> HEP, 4.o.

<sup>2</sup>

<https://www.google.com/maps/@48.1567887,21.8376591,3a,75y,128.02h,91.9t/data=!3m6!1e1!3m4!1seEw5CDeQtaQhNpW7dbo7uQ!2e0!7i16384!8i8192?hl=hu> , letöltés: 2022.04.20., 12:51.

- Vas megye: hűtőház (hamarosan megszűnik, ez 30-40 családot fog érinteni)

„Helyben zömmel kényszervállalkozások működnek. Az önkormányzat foglalkoztat több helyi lakost.”<sup>3</sup>

### 1.1.3. Térségi-, helyi szolgáltatások

A településnek közös önkormányzati hivatala van Kék és Tiszarád községekkel, melynek központja Kék.

#### Helyben elérhető szolgáltatások:

- **Óvoda:** A településen minden gyermek számára biztosított az óvodai ellátás, a férőhelyek száma nem 100%-ban kihasználtság. (Jelenleg a kihasználtság 84%-os, ennél magasabb arány is tapasztalható volt az elmúlt évek során.) Nincs a településen olyan óvodás korú gyermek, aki nem vesz részt óvodai nevelésben. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mindegyike óvodába jár.
- **Általános Iskola:** Az általános iskola 8 évfolyammal működik, az egy osztályra jutó átlaglétszám 17 tanuló. Társulási megállapodás alapján 2012. szeptember 1. napjától a besztereci iskolában járnak a Tiszarádi 4-8 osztályos gyerekek. Az iskola tanulói létszámának 45 %-a halmozottan hátrányos helyzetű. Az óvodában ez az arány 25 %.
- A község egészségügyi ellátása megfelelő. Az egészségügyi alapellátást 1 fő vállalkozó **házi orvos**, a fogorvosi ellátást a Kemece Városban működő fogszakorvosi rendelő biztosítja. Az iskolaorvosi feladatokat a házi orvos látja el. Az orvosi rendelőt az önkormányzat az elmúlt években felújította, a házi orvos kielégítő körülmények között dolgozik.
- Az orvosi rendelőben működik a **védőnői** szolgálat, 1 fő védőnővel, aki az óvodai és védőnői feladatokat is ellátja.
- A településen az alapellátáshoz kapcsolódó **ügyelet és fogorvosi ellátás** Kemece várossal kötött ellátási szerződés alapján működik, amely hétköznapokon éjszaka, és hétvégén, valamint ünnepnapokon biztosítja a betegek sürgősségi ellátását. Mentőállomás a 12 km-re lévő Kemece van.
- A településen **gyógyszertár** van, mely keddi és csütörtöki napokon áll a lakosság rendelkezésére.<sup>4</sup>
- A szociális szolgáltatást a Vas megyei református Szociális Központ keretében, de helyben lakó **házigondozó** látja el.
- A gyermekjóléti szolgáltatást a Kéki Közös Önkormányzati Hivatal Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat keretén belül működő **Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa** látja el a gyermekek védelméről és a gyámügyi ellátásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján.
- **Élelmiszer- és vegyesboltok**

A járásszékhely Kemece, ahol a hivatalos ügyintézés megoldott, de a 18 km-re található ibrányi szakrendelőbe is sokan járnak. A buszközlekedés Nyíregyházára közvetlen, a megyeszékhelyen minden elérhető.

<sup>3</sup> HEP, 7. o.

<sup>4</sup> HEP, 8. o.

### 1.1.4. Közlekedés: fő közösségi közlekedés, járatsűrűség, céges buszjáratok

Vonatközlekedés nincs.

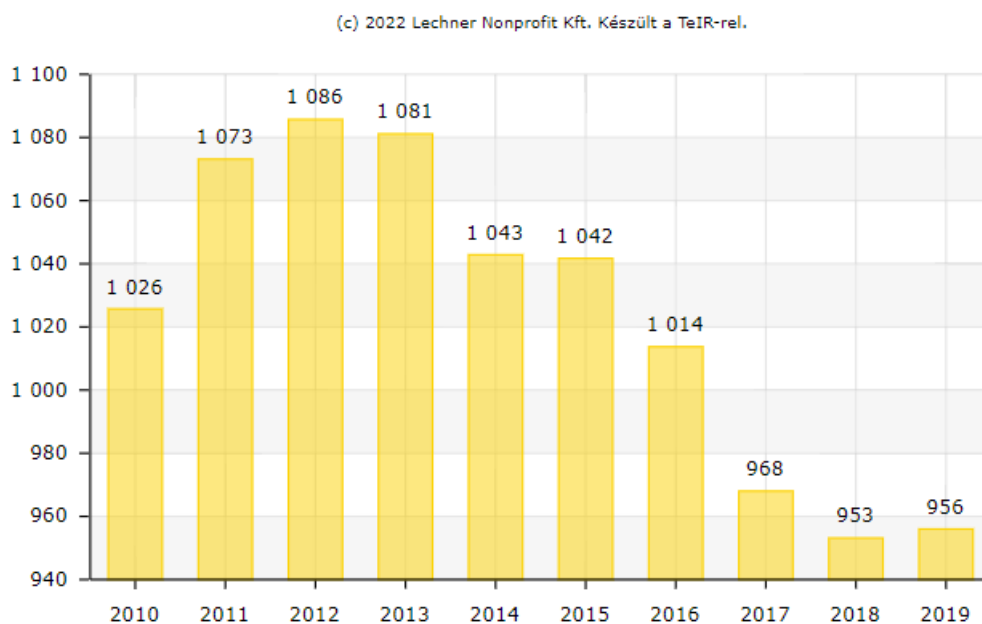
Buszközlekedés:

- Nyíregyháza felé 14 járat, átlagos menetidő 1 óra.
- Kisvárda felé 1 átszállással 14 járat, átlagos menetidő 1 óra 15 perc

Céges buszjáratok szállítják a dolgozókat a nyíregyházi gyárakba: Hübner, Lego, Elektrolux.

### 1.1.5. Társadalmi szerkezet: lakosság/romák száma, demográfiai trendek

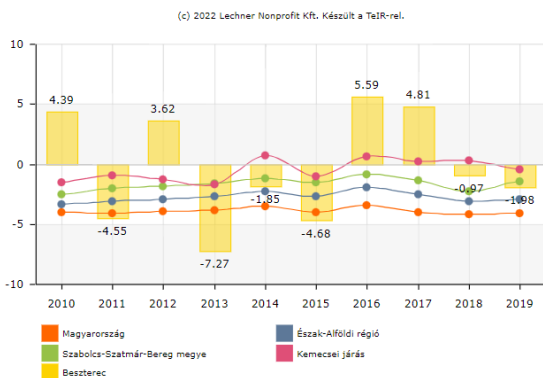
A lakónépesség száma:



A lakosság számának változása (2021/2011) 89%-os. Köszönhető ez a magas halálozási aránynak, az elvándorlásnak (2018-ban 47 fő), valamint az alacsony születésszámnak.

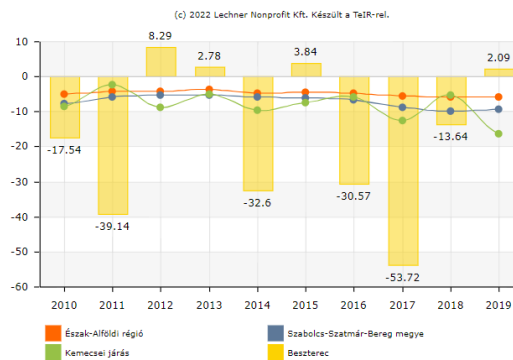
#### Természetes szaporodás/fogyás (ezrelék)

Az elveszületések és a halálozások különözete ezer lakosra vetítve.



#### Vándorlási egyenleg (ezrelék)

Vándorlási különözet az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jellegű bejelentkezők számának különözete ezer lakosra vetítve.



A településen nincs szegregátum. Szegregálódó részt a Dózsa György és a József Attila utcák alkotják, ahol 44 lakás található a 2011-es népszámlálási adatok alapján. Becsült lakosok száma 130 fő. *„Nőtt az etnikum aránya (20 %), 2007-től Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik.”*<sup>5</sup>

Szegregációval veszélyeztetett terület a helyi vezetés szerint: az Arany János u. a Rákóczi u., az Árpád u. egy része és a József A. u.



Beszterec, József Attila u. (saját kép)

#### 1.1.6. Helyi fejlesztések

TOP-1.4.1-19-SB1-Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése	TOP-1.4.1-15-SB1-A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	TOP-1.1.3-15-SB1-Helyi gazdaságfejlesztés
Bölcsődei férőhelyek kialakítása Beszterec Községén.	A besztereci óvoda épületének korszerűsítése	Helyi gazdaság fejlesztés Beszterec községben
2020.05.04. - 149 999 990 Ft	2017.05.09. - 34 156 591 Ft	2020.06.26. - 160 000 000 Ft

Táblázat címe: Elnyert uniós források<sup>6</sup>

Magyar Falu Programból megvalósult egy orvosi eszközbeszerzés, óvodai udvarfejlesztés, szolgálati lakás, útfelújítás és programot is szerveztek.

Az önkormányzat több beruházást is megvalósított a településen, melyek közvetve szolgálják az itt élők szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférését.

<sup>5</sup> HEP, 8. o.

<sup>6</sup> [https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott\\_projektkereso](https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott_projektkereso), letöltés: 2022.04.20., 11:36.



## A fejezet fő következtetései

### Következtetések a település...

#### ...térségi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő;
- **közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;**
- jobb pozíció: a munkaerőpiac viszonylag könnyen elérhető, vannak a közelben megfelelő munkahelyek, illetve jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a település, és a szolgáltatások is elérhetőek.

#### ...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő;
- billegő település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya egyharmadnál magasabb, de kevesebb, mint a település lakosságának fele. A magasabb státuszú háztartások elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően enyhén csökken;
- **jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.**

## 1.2 A település szerkezetének leírása

### A fejezet tartalma

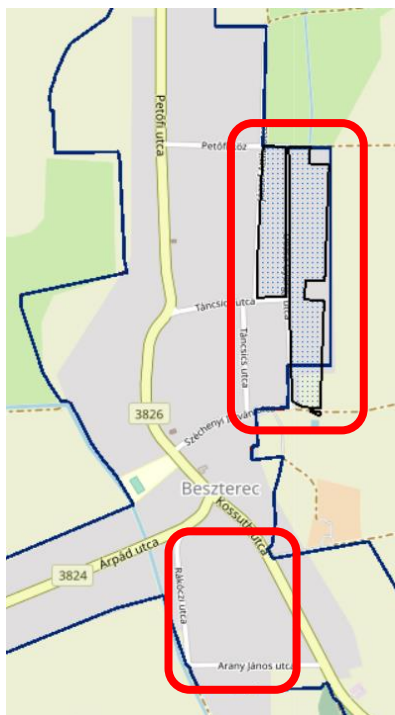
*A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közművek rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészen vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszhető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.*

#### 1.2.1 Szegregátum, szegregációval veszélyeztetett terület, elhelyezkedése a településen belül

Szegregátum nincs a településen.

Szegregációval veszélyeztetett két utca, József Attila és Dózsa György utca, itt 44 lakás található. Az érintett utcák a településen belül, a központhoz közel találhatóak.

Szegregációval veszélyeztetett terület a helyi vezetés szerint: az Arany János u. a Rákóczi u., az Árpád u. egy része és a József A. u.



Dózsa Gy. u., József A. u.

Rákóczi u., Arany J. u.

### 1.2.2. Település infrastruktúrája

A közmű térkép alapján közcsatornán kívül, a teljes településen elérhetőek a közművek, kiépítettségük megfelelő. „Szervezett a szemétszállítás, úthálózata 100 %-ban kövezett.”<sup>7</sup>

„A település ivóvíz szolgáltatását az önkormányzat a Nyírségvíz Nyíregyháza és Térsége Víz- és Csatornamű Zrt. Közmű útján biztosítja. A belterület utcái vezetékes vízzel, gázzal, villanyhálózattal ellátottak. A szennyvíz elszállítása tartálykocsikkal történik, melyet a Nyíregyháza városban megépített szennyvíztisztító telep fogad be. A hírközlő hálózat kiépítésével a település minden lakosának megvan a lehetősége kábeltévé és internet hozzáférésre. Vezetékes telefonhálózattal, valamint - a mobiltelefon-szolgáltató cégek adótoronyainak segítségével - megfelelő mobiltelefonhasználati (vételi) viszonyokkal rendelkezik a község. A településen három nyilvános telefonfülke üzemel, postaszolgálat helyben működik. A rendszeres szilárd hulladékszállításba bevont lakások száma 297. A belterületi úthálózat teljes mértékben szilárd burkolatú.”<sup>8</sup>

Megnevezés	Érték (db)	Megjegyzés
Lakások száma (2019 )	371	A 371 lakás 80%-a vízhálózatba kapcsolt, 88%-ában pedig áramszolgáltatás van. A lakások kb. felében van gáz.
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	297	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	327	
Gázzolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	191	

A közcsatorna kiépítésre került, de a hálózatra való csatlakozás megghiúsult. Az év végére rendeződhet a szolgáltatás.

<sup>7</sup> HEP 7. o.

<sup>8</sup> HEP 8. o.

### 1.2.3. Lakásállomány

Megnevezés	Érték	Megjegyzés
Lakásszám (2011, 2019)	371	Lakások száma az elmúlt időszakban nem változik.
Üres lakások száma (2011)	31	Az ingatlankezeléssel foglalkozó oldalakon, alig található eladó ház, telek (2 db).
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	A településen nincs szegregátum.
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	Szegregációval veszélyeztetett területen 44 lakás található a 2011-es népszámlálási adatok alapján, ami a laksűrűséget figyelembe véve kb.130 fő.
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	44	
WC nélküli lakások száma (2019)	116	2019-ben a lakások 31 %-ban nem volt WC.
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	65	A lakásállomány 17,5 %-a vályogház.
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	1.800.000 Ft	A lakásárak a falusi CSOK megjelenésének hatására megemelkedtek. Jelenleg eladó 86 m <sup>2</sup> lakás közel 12.000.000 Ft-ba kerül.
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	17	

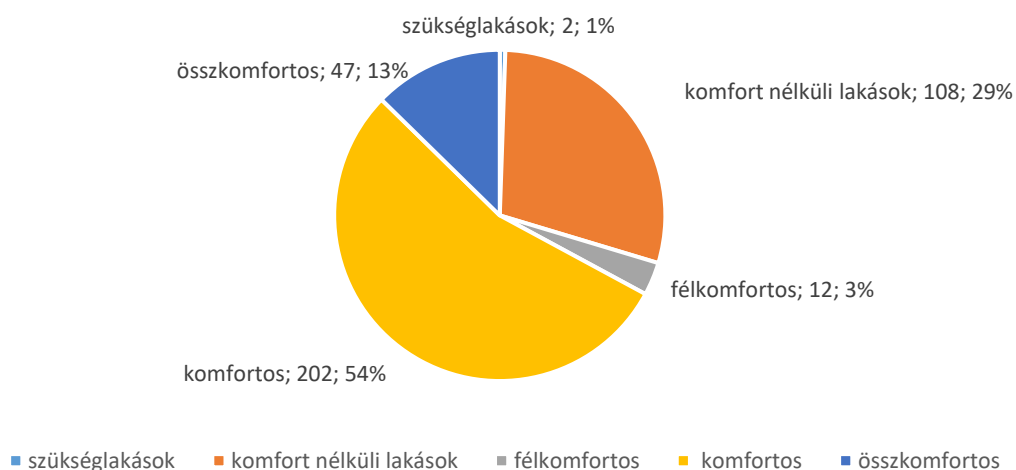
„... az önkormányzat bérlakással nem rendelkezik. Egy-egy lakásban átlag 3 fő él. A lakások közel 20 %-a tekinthető alacsony komfortfokozatúnak. Az önkormányzat tulajdonában 2 lakás van, jelenleg 2 fő lakik az önkormányzati lakásokban. A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.”<sup>9</sup>

Terület	Kód	A	B	C	D	E
Beszterec	2 122	2	108	12	202	47
A: Szükség- és egyéb lakott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)						
B: Komfort nélküli lakás, lakott üdülő, 2011(Település)						
C: Félkomfortos lakás és lakott üdülő, 2011(Település)						
D: Komfortos lakás, lakott üdülő, 2011(Település)						
E: Összkomfortos lakás, lakott üdülő, 2011(Település)						
Forrás:(TeIR) KSH-NEPSZ						

2011-es népszámlálási adatok alapján:

<sup>9</sup> HEP, 31.o.

## Lakások száma és aránya komfortfokozat szerint



### A fejezet célja, fő következtetései

#### Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- az egész település szegregátum;
- a településen belül a szegregált részek a település nagyobb részét teszik ki;
- településen belül a szegregált részek a település jelentős hányadát, de kevesebb mint felét teszik ki,;
- településen belül csak kisebb szegregált részek vannak;
- a szegregátum a fő településtesttől távolabb, elkülönült településrészként helyezkedik el;
- **nincs szegregált rész a településen.**

## 1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

### A fejezet tartalma

*A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.*

#### 1.3.1. Helyi lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztések

A településen nem valósult meg lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztés, sem TÁMOP-5.6.3, sem EFOP-2.4.1 konstrukcióra nem pályázott az önkormányzat.

### A fejezet fő következtetései

Lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztésekkel kapcsolatos tapasztalatai nincsenek az önkormányzatnak.

## 1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

### A fejezet tartalma

*Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)*

#### 1.4.1. Önkormányzat hozzáállása

Az önkormányzat a Felzárkózó Települések Programhoz való csatlakozási lehetőségnek örül. Minden, a településre érkező segítségben, fejlesztésben partnerséget, együttműködési hajlandóságot mutat. A bérlakás állomány fejlesztését, létrehozását támogatja.

### A fejezet fő következtetései

**Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:**

- a bérlakásfejlesztéseket az önkormányzat alapvetően elutasítja;
- a bérlakásfejlesztésekkel szemben erős fenntartásai vannak (mivel eredendően konfliktusforrást lát benne), de ha kontrollálhatja, hogy hol és kik számára valósul meg, illetve a település egésze számára is látja az előnyét, akkor esetleg érdekeltté tehető benne;
- **a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.**

## 2 A lakosság helyzete

### A fejezet tartalma

*Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.*

### 2.1 Foglalkoztatottság

#### 2.1.1. Közfoglalkoztatás

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Beszterec Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Kemecei járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021 01 - 12. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	14	38	29	29	16	15	8	6	5
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	15	14	18	16	11	4	3	3	4
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	61	69	82	81	78	71	60	53	49
-- Mezőgazdaság	31	54	51	41	38	27	30	28	26
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	3	12	15	13	12	12	12	11
-- Szociális jellegű program	29	12	18	25	27	32	18	13	11
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Mindösszesen</b>	<b>89</b>	<b>122</b>	<b>129</b>	<b>127</b>	<b>104</b>	<b>90</b>	<b>71</b>	<b>62</b>	<b>59</b>
Közfoglalkoztatási mutató	12,24%	16,77%	17,79%	17,20%	14,41%	13,03%	10,44%	9,04%	8,90%
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	57	43	46	38	24	23	30	36	29
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	11	12	15	12	9	10	15	18	21
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	70	50	40	36	23	11	12	13	10
<b>Regisztrált álláskeresők száma zárónapon</b>	<b>138</b>	<b>105</b>	<b>102</b>	<b>86</b>	<b>56</b>	<b>44</b>	<b>57</b>	<b>67</b>	<b>61</b>
-- Ebből tartós álláskereső	31	18	15	9	5	2	3	6	14
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	18,89%	14,39%	14,02%	11,72%	7,72%	6,37%	8,35%	9,79%	9,19%
<b>Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma</b>	<b>730</b>	<b>726</b>	<b>724</b>	<b>736</b>	<b>725</b>	<b>693</b>	<b>681</b>	<b>682</b>	<b>659</b>
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Forrás: <http://kozfoglalkoztatás.bm.hu/>, letöltés: 2022.04.20., 11:08.

„A települési önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében foglalkoztatást szervez, melynek keretében különösen a rendszeres szociális segélyt kérelmező igényjogosult személyek foglalkoztatását kell biztosítani. A foglalkoztatási kötelezettség közmunka, közhasznú munka vagy közcélú munka (a továbbiakban együtt: az önkormányzat által szervezett foglalkoztatás) biztosításával teljesíthető. Az önkormányzat igyekszik minden lehetőséget kihasználni, hogy közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatni tudja az aktív korú segélyezettteket, és a csak regisztrált álláskeresőket.”<sup>10</sup>

Az önkormányzat 2021-ben átlagosan 59 főt foglalkoztatott közfoglalkoztatás keretében, ebből 26 főt mezőgazdasági és 11 főt szociális jellegű program keretében. A nyilvántartott munkavállalási korú (15-64 éves) népesség 8,1%-a közfoglalkoztatásban dolgozik, míg 61 fő regisztrált álláskereső (14 fő 180 napnál régebben regisztrált). Jelenleg 45 fő a közfoglalkoztatotti létszám. Mederlapok gyártásával, karbantartással és mezőgazdasági termeléssel foglalkoznak. A mezőgazdasági mintaprogramban 26 fő vesz részt, akik a főlíában a konyhára termelnek (palánta: paradicsom, paprika). Az önkormányzatnak van 24 ha legelője és 20 ha szántója, 6-7 ha-on burgonya, kukorica, borsó és uborka termesztést végeznek.

A közfoglalkoztatásban jellemzően nők vannak, mert akinek kisgyermek van, nem vállal munkát a településen kívül, nem vállalja a bejárást és a több műszakos munkarendet sem. Kevés a jó munkaerő.

### 2.1.2. Elsődleges munkaerőpiaci helyzet

- Beszterec Község Önkormányzata közfoglalkoztatás keretében (45 fő)
- AGROVA Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság
- Nyírségi Bioenergia Termelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság

<sup>10</sup> HEP, 25.o.

- Nyíregyháza: Hübner, Elektrolux, Lego (céges buszjáratok)
- Kemece (mezőgazdasági idénymunka, itt 10-20 embert alkalmaznak rendszerint)
- Vasmegyer: hűtőház (hamarosan megszűnik, ez 30-40 családot fog érinteni)

## 2.2 Elérhető szociális és egészségügyi szolgáltatások

### 2.2.1. Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

Orvosi ellátás napi szinten biztosított Nyírszőlősről jár ki a házi orvos 1-1 órára a helyi rendelőbe.

Gyermekek kiemelése nem jellemző, a családban tartás a cél.

RGYK: 141 fő

HH: 106 fő

HHH: 26 fő

2020-ban védelembe vett gyermek 3 fő és veszélyeztetett gyermek 4 fő volt.

Szünidei étkezésben 70 fő részesült.

A település nyertes pályázattal rendelkezik minibölcsőde építésére, de az építőanyagárak drasztikus emelkedése miatt forrásemelésre van szükségük, így a beruházás késik.

Az óvodába 45 gyermek jár, 2 csoportba. A helyi általános iskolában 8 osztályt végezhetnek a gyerekek, helyi 110 fő és Tiszarád településről még további 40 fő jár.

## 2.3 Szociális problémák:

- Uzsoráról nem tudnak a településen.
- Eladósodottság: hiteltartozások: OTP, Provident, áram- és gázszolgáltató felé felhalmozott tartozások (1-2 családnál van kikötött közműszolgáltatás is)
- Droghasználat terjedőben van.

### A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	1
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	legfeljebb 40
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek.	0

Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.

## 3 A lakásállomány helyzete

### A fejezet tartalma

*Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).*

### 3.1 Közműszolgáltatásba bekapcsolt lakások

Megnevezés	Érték	Megjegyzés
Lakások száma (2019 )	371	A 371 lakás 80%-a vízhálózatba kapcsolt, 88%-ában pedig áramszolgáltatás van. A lakások kb. felében van gáz.
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	297	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	327	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	191	

### 3.2 Rendezetlen tulajdonviszonyok

Jellemzőek a településen a „kockáspapíros” adás-vételek. A tulajdonviszonyok változásai kb. 20%-ban nincsenek lekövetve a tulajdoni lapokon a helyi vezetés szerint.

### 3.3 Szívességi lakáshasználat

Szívességi lakáshasználatról 1 esetben tud az önkormányzat. 1 család költözött a szomszédos településről 5 gyerekekkel.

### 3.4 Lakások túlszűfolttsága

Lakosság szám (2011)	956
Lakásszám (2011)	371
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	44

Átlagosan 2-3 fő él egy lakásban. Legfeljebb 3-4 családnál magas az egy szobára jutó lakók száma.



### 3.5 Eladó ingatlanok száma

Letöltés: <https://ingatlan.fofogas.hu/szabolcs-szatmar-bereg/beszterec/haz>, 2022.04.20., 8:51.: 2 db eladó ház van a településen 12-14,5 M Ft.

Eladó ingatlan a CSOK-nak köszönhetően alig van a településen.

#### A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	1 (beszakadt a teteje)
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	0
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	3-4
jobb állapotú házak, amiket érdemes modernizálni	5

## 4 A lakhatási beavatkozási terv

### 4.1 A lakhatási szegénység fő problémái

#### A fejezet tartalma

*Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.*

#### 4.1.1. A település pozíciója, a népesség számára és összetételére vonatkozó trendek:

A település térségi pozíciója: jobb pozíció: a munkaerőpiac viszonylag könnyen elérhető, vannak a közelben megfelelő munkahelyek, illetve jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a település, és a szolgáltatások is elérhetőek.

A település vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága: jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.

#### 4.1.2. A szegregáció foka és jellege, a településen belül milyen mobilizációs folyamatok voltak, ehhez a lakhatási programok hogyan járultak hozzá:

Nincs szegregált rész a településen. Szegregálódó részt a Dózsa György és a József Attila utcák alkotják, ahol 44 lakás található. Beszterecen nem volt a lakhatási szegénység enyhítését szolgáló fejlesztés az elmúlt időszakban. Az elvándorlás mértéke a településen magas.

#### *4.1.3. A közművek elérhetőségének és tényleges használatának mértéke a településen, illetve a szegregátumokban:*

A 371 lakás 80%-a vízhálózatba kapcsolt, 88%-ában pedig áramszolgáltatás van. A lakások kb. felében van gáz. Csatornahálózat nem kiépített. Kikapcsolt közműszolgáltatásokról és kártyás fogyasztásmérő berendezések használatáról nem rendelkezünk információval.

A tényleges közműhasznált felmérése indokolt.

#### *4.1.4. A jellemző lakhatási jogcímek települési szinten és külön a szegregátumokban: saját tulajdonú, magánbérleti (különös tekintettel a szerződés nélküli és uzsora bérletekre), önkormányzati bérleti jogviszonyban élő családok, illetve a szívességi lakáshasználók köre:*

Jellemzően saját tulajdonú házakban élnek települési szinten, ugyanakkor a tulajdinviszonyok nem rendezettek.

#### *4.1.5. A túlszűfolttság problémájának mértéke:*

Laksűrűség 2-3 fő/per lakás a 2011-es népszámlálási adatok alapján. Néhány családnál jellemző, hogy több generáció él együtt.

#### *4.1.6. Az eladósodottság mértéke a célcsoport családjainak körében:*

A Lechner adatbázis alapján az alábbi tartozások jelennek meg:

- követeléskezelő
- adótartozás
- közműszolgáltatók felé fennálló tartozások: áram, víz
- telefonszolgáltatás
- kölcsönszerződés jogcímen
- személyi kölcsön

#### *4.1.7. A lakóépületek fizikai állagával kapcsolatos problémák megjelenésének mértéke: életveszélyes és kritikus állapotban lévő lakóépületek nagyságrendje.*

1 családi ház állapota kritikus, beszakadt a teteje. A településen belül alacsony azoknak az ingatlanoknak a száma, ami leromlott állapotú.



#### *4.1.8. Eladó ingatlanok nagyságrendje a településen, mennyi ingatlanvétel történt és van folyamatban a FETE program számára*

Nincs adat.

## Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális önfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	1	0	0	1	1
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	0	0	0	0	0
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)	0	3-4	0	3-4	3-4
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni	0	30-36	a legtöbb háztartás	a település 80%-a	a település 80%-a
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	1	legfeljebb 40	a legtöbb háztartás	a település 80%-a	a település 80%-a
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	1	legfeljebb 40	a legtöbb háztartás	a település 80%-a	a település 80%-a

## 4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása

*A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutatkozó nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.*

### 4.2.1. A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

**Eladósodottság kezelése:** első lépésként a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.

**Tulajdoni jogviszonyok rendezése:** szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Először azokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelentheti.

**Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni. Ez a programelem fontos része a mobilizálandó családok felkészítésének.

#### *4.2.2. Lakhatási programok:*

A **közműszolgáltatásokba** való be-, visszakapcsolás támogatása elsősorban a víz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében kártyás fogyasztásmérős villanyóra felszerelése. Helyi becslések szerint sok lakásban nincsen vízszolgáltatás. A beavatkozásban első lépcsőben azok a háztartások élvezhetnek prioritást, akiknél a vízszolgáltatás már be van vezetve a telekre, mivel a csatlakozás költsége alacsonyabb számukra.

**A magántulajdonú házak felújításának támogatása.** Mivel a javításokra, felújításokra potenciálisan nagy az igény, ezért érdemes azokra a családokra koncentrálni, akik vállalják, hogy saját munkával és ha lehetőségük van rá, saját forrással részt vesznek a munkálatokban. A program első lépéseként a részvételi és együttműködési hajlandóságot szükséges felmérni a családok körében.



#### **Bérlakásfejlesztés tekintetében**

- **Krízislakások kialakítása:** Jelenleg nem ismert olyan család van, akinek szüksége volna ilyen jellegű segítségre.
- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. Becslések szerint van néhány ilyen család.
- **Lépcsőzetes mobilitás kialakítása:** nincs adat.
- **Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás:** ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni. Nincs adat.

**Összefoglalóan a potenciális célcsoport nagysága elsősorban a jelenleg ismert célcsoport körében:**

## Stabilizálás

### Szoft programok:

- adósságkezelés: tartozásokkal terhelt családok körében
- tulajdonviszony rendezés: nem ismert

## Stabilizálás

### Magántulajdonú lakások fejlesztése:

- legszükségesebb karbantartási munkák végzése
- lakások komfortosítása, felújítása

### Bérlakásfejlesztés:

- krízislakás: nem ismert
- településen belül mobilizálható a túlszűfolt ingatlanokból, teljeskörű felmérés szükséges, szociális munkával kísérve.
- más jobb helyzetű településre mobilizálható családok száma jelenleg nem ismert.

## 4.3 Bérletfejlesztés beavatkozási terve

Ez a fejezet már „csak” a bérletfejlesztési programra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

### 4.3.1. A bérletfejlesztés nagyságrendjét módosító tényezők a települési diagnózis alapján, mutatókkal

	Bérletfejlesztés nagyságrendjét <b>növelő</b> irányba ható tényezők	Bérletfejlesztés nagyságrendjét <b>csökkentő</b> irányba ható tényezők	
település közlekedési összeköttetései	amennyiben az összeköttetések <b>erősek</b> , a munkahelyekre ingázást lehetővé teszik, és az elingázás távolsága életszerű	amennyiben az összeköttetések <b>gyengék és költségesek</b> , mind a közúti, mind a közösségi közlekedési viszonylatban, a munkahelyekre ingázást nem teszik lehetővé	(1) elingázók relatív aránya a helyben foglalkoztathatókhoz képest (2) ingázás napi távolsága és ráfordított idő
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	amennyiben <b>foglalkoztatás bővülését</b> szolgálja az addig csak közmunkában keresők köréhez képest	amennyiben <b>nem módosul érdemben a csak közmunkában elhelyezhető</b> aktív korúak aránya	(1) az ezekben a beruházásokban létrejött munkahelyek aránya (2) beruházások hozzájárulása a közmunkában foglalkoztatottak csökkenéséhez
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	amennyiben az elérhető lakások <b>gazdaságosan felújíthatók</b> a helyi lakáspiaci viszonyok között	amennyiben <b>kevés vagy nincs elérhető és / vagy gazdaságosan felújítható</b> lakás a helyi lakáspiaci viszonyok között	(1) megvásárolható és felújítható lakások száma (a települési kvótához képest)
közműinfrastruktúra	amennyiben a terület közművesített és az adott ingatlan esetén <b>rendelkezésre áll</b> a rácsatlakozási lehetőség	amennyiben a vízi-közmű hálózatra való <b>rácsatlakozás nem lehetséges</b> , új építés esetén pedig nem elérhető a csatornahálózat	(1) vízi-közműhálózat kiépítettsége a településen a potenciálisan fejleszthető településrészen, telken
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	amennyiben <b>tiszta</b> vagy alacsony költséggel tisztázhatók a jogviszonyok	<b>terhelt</b> és sok tulajdonos által birtokolt ingatlanok	(1) TAKARNET adatok
uzsora	főképp a lakhatási helyzetekben lecsapódó <b>kevés</b> uzsora	a településen <b>elterjedt</b> uzsora, szerteágazó függőségi helyzetek	(1) helyben informálisan bérbeadott lakások aránya (2) kiterjedt uzsorával foglalkozó családok jelenléte
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	a helyben <b>elérhető szolgáltatások</b> köre a gyermekes, munkaképes korú szülővel rendelkező családok jóllétét szolgálja	a gyermekes, munkaképes korú szülővel rendelkező családok jóllétéhez szükséges <b>szolgáltatások hiányoznak</b>	(1) óvodai férőhelyek száma (2) iskolai férőhelyek száma (3) betöltött háziorvosi / gyermekorvosi praxis
szegregátumok relatív mérete a településen	kis szegregátum(ok), a <b>településközpont nem szegregátum</b>	egységesen hanyatló, <b>többségében nyomorúságos élethelyzetek</b> a telepeken, növekedő mértékben	(1) szegregátum lakosságának relatív mérete és növekedése a település egészének lakosságához képest

4.3.2. A bérlakásfejlesztés településhatárokön kívülre történő mobilizálási céljának nagyságrendjét módosító tényezők a települési diagnózis alapján, mutatókkal

	Mobilizálás nagyságrendjét <b>növelő</b> irányba ható tényezők	Mobilizálás nagyságrendjét <b>csökkentő</b> irányba ható tényezők	
településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	amennyiben <b>nincs minőségi szolgáltatást</b> nyújtó intézmény	amennyiben a <b>köznevelési intézmény minőségi szolgáltatást nyújt</b>	(1) szabad férőhelyek aránya (2) jobb módúak elhordják a gyermeküket
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	amennyiben <b>kiegyensúlyozott a viszony</b>	adott településről érkezőkkel szemben <b>nagyok az előítéletek</b>	(1) bevett költözési irányok a településről
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	amennyiben <b>alacsony az előítéletesség</b>	amennyiben erős az elutasítás és a <b>diszkrimináció</b>	(1) az adott településre átköltözők tapasztalata (2) visszaáramlás konfliktusok miatt
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	amennyiben az átköltözések <b>nem hoznak létre gócpontot</b> , nem nő számottevően a szegregáció	a fogadó területen magas és jelentősen <b>nő a hátrányos helyzetű lakosság aránya</b> a településhez képest	(1) telepek / szegregátumok mérete és méretének alakulása a fogadó településen
van-e a közelben térségi növekedési centrum	amennyiben <b>át lehet költözni</b> a helyi növekedési centrumba	amennyiben <b>nincs</b> ilyen centrum és messzebb nehéz mobilizálni a családokat	(1) járásközpont vagy funkcionális településcsoport foglalkoztatási helyzetének alakulása (2) távolabbi centrumokban a költözés nem jellemző a településről
a családok egymás segítő kapcsolatrendszerétől való függőség	amennyiben az informális támogató hálózat életben tartása mellett tud költözni, vagy <b>nincs szükség folyamatos támogatásra</b> az élet minden területén	amennyiben csak az informális támogató hálózat életben tartása és <b>folyamatos szociális támogatás</b> mellett boldogul a család	(1) családsegítésbe (nem) bevont családok köre és állapota
céltelepülés árszínvonala	amennyiben a céltelepülési lakások <b>gazdaságosabban újíthatók fel</b> a célterületi lakáspiaci viszonyokhoz képest	amennyiben <b>megfizethetetlen az árkülönbség</b>	(1) megvásárolható és felújítható lakások száma (2) árkülönbség mértéke

4.3.3. A bérlakásfejlesztések alapvetően három típusú modellt követhetnek a családok mobilizációja szempontjából:

A helyi bérlakásfejlesztési igények a realitásokhoz közelítő nagyságrendjének megbecslése előtt sorra vesszük a fejlesztések, illetve a mobilizálási lehetőségeket befolyásoló tényezőket:

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

<b>település közlekedési összeköttetései</b>	kedvező
<b>helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte</b>	Helyben néhány vállalkozás található. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. A járási központban található településen, Kemecsen mg-i vállalkozásban, valamint Nyíregyházán több ipari park, hatalmas munkaerő-felszívó képességgel rendelkezik.
<b>helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre</b>	pontos információk még nincsenek, de az önkormányzat szerint kevés az eladó ingatlan
<b>közműinfrastruktúra</b>	alpinfrastruktúrák a település egészében kiépített
<b>megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai</b>	nincs adat
<b>uzsora</b>	nincs adat
<b>iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége</b>	óvoda, iskola van
<b>szegregátumok relatív mérete a településen</b>	szegregátum nincs, szegregálódó településrész a település kisebb részét alkotja

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás lehetőségeit csökkentő tényezők:

<b>településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában</b>	Igen
<b>konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)</b>	nincs adat
<b>ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen</b>	nincs adat
<b>szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen</b>	jelenleg nem lehet még megítélni
<b>térségi növekedési centrum</b>	Nyíregyháza, Kemecse, Kisvárd
<b>a helyi rokonsági támogató hálózattól való függőség</b>	nincs adat
<b>fogadó település(ek) magas árszínvona</b>	magasabbak az árak.

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

### 1. Krízislakások biztosítása:

Jelenleg krízislakás szükségességét nem lehet megítélni. Néhány család lakhatása kerül rendszeresen bizonytalan helyzetbe.

### 2. Bérlakásfejlesztések



A potenciális célcsoport köréből csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködők, illetve van esély arra, hogy azzá tehető, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. A nagyságrend jelen információk alapján felelősen nem megítélhető.

- településen belüli mobilizáció: nem ismert,
- más településre való mobilizáció: nem ismert.

**A cselekvési terv kidolgozásáig az alábbi lépések megtétele szükséges:**

- a szegregációval veszélyeztetett területen a lakhatási helyzet alaposabb felmérése (lakásszámok, minőségi besorolás, túlszűfolttság mértéke),
- a családok szociális helyzetének tágabb körű felmérése, különös tekintettel az eladósodottságra és a foglalkoztatási viszonyokra.

Szükséges, hogy a beszerzett információk alapján folyamatosan aktualizálódjanak a családlakhatási mátrix adatai, illetve megkezdődjön annak a felmérése, hogy a beazonosított családok közül ténylegesen kik lehetnek bevonhatóak a programokba.

Az alábbi mátrix kitöltése jelen információk alapján nem lehetséges.

**Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok**

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	támogatható			támogatható
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	1 életveszélyes házban lakó család	1 életveszélyes házban lakó család	0	1
Túlszűfolt lakásból szétköltöző család költözik be	Támogatható	Támogatható	0	nem jellemző a településen a túlszűfolttság Támogatható
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	0	0	Támogatható	Támogatható
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	0	Támogatható	Támogatható	Támogatható
Összesen	1-3	1-3	0-2	1-5

## 4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

*Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.*

## 5 Melléklet:





